

**RIIGIHANGETE
VAIDLUSTUSKOMISJON**

OTSUS

Vaidlustusaja number	198-25/298996
Otsuse kuupäev	26.09.2025
Vaidlustuskomisjoni liige	Taivo Kivistik
Vaidlustus	Skyproff OÜ vaidlustus Enefit Power OÜ riigihankes „Balti elektriijaama territooriumil asuva raudbetoonkorstna nr 5 metallvõrgust kaitsekatte paigaldamine“ (viitenumber 298996) Skyproff OÜ kvalifitseerimata jätmise otsusele
Menetlusosalised	Vaidlustaja, Skyproff OÜ, esindaja Mihkel Nurm Hankija, Enefit Power OÜ, esindaja Rauno Raju
Vaidlustuse läbivaatamine	Kirjalik menetlus

RESOLUTSIOON

RHS § 197 lg 1 p-i 4 ja § 198 lg 3 alusel

1. Jätta rahuldamata Skyproff OÜ vaidlustus Enefit Power OÜ riigihankes „Balti elektriijaama territooriumil asuva raudbetoonkorstna nr 5 metallvõrgust kaitsekatte paigaldamine“ (viitenumber 298996).
2. Jätta Skyproff OÜ poolt vaidlustusmenetluses kantud kulud tema enda kanda.

EDASIKAEBAMISE KORD

Halduskohtumenetluse seadustiku § 270 lg 1 alusel on vaidlustuskomisjoni otsuse peale halduskohtule kaebuse esitamise tähtaeg kümme (10) päeva arvates vaidlustuskomisjoni otsuse avalikult teatavaks tegemisest.

JÕUSTUMINE

Otsus jõustub pärast kohtusse pöördumise tähtaja möödumist, kui ükski menetlusosaline ei esitanud kaebust halduskohtusse. Otsuse osalisel vaidlustamisel jõustub otsus osas, mis ei ole seotud edasikaevatud osaga (riigihangete seaduse § 200 lg 4).

ASJAOLUD JA MENETLUSE KÄIK

1. 14.08.2025 alustas Enefit Power OÜ (edaspidi ka Hankija) riigihangete registris alla lihthanke piirmäära jääva maksumusega riigihanget (nn väikehange) „Balti elektriijaama territooriumil asuva raudbetoonkorstna nr 5 metallvõrgust kaitsekatte paigaldamine“ (viite-

number 298996) (edaspidi Riigihange) ja tegi kättesaadavaks hanke alusdokumendid (edaspidi koos nimetatult HAD), sh Kõrvaldamise alused ja kvalifitseerimistingimused ning Juhised pakkujatele Väikehange (edaspidi Juhised).
Pakkumuste esitamise tähtpäevaks, 29.08.2025, esitasid pakkumused kolm pakkujat, sh Skyproff OÜ.

2. 03.09.2025 otsusega jättis Hankija Skyproff OÜ kvalifitseerimata.

3. 03.09.2025 laekus Riigihangete vaidlustuskomisjonile (edaspidi vaidlustuskomisjon) Skyproff OÜ (edaspidi ka Vaidlustaja) vaidlustus Hankija otsusele jätta Vaidlustaja kvalifitseerimata.

4. Vaidlustuskomisjon teatas 10.09.2025 kirjaga nr 12.2-10/198 menetlusosalistele, et vaatab vaidlustuse läbi esitatud dokumentide alusel kirjalikus menetluses, tegi teatavaks otsuse avalikult teatavaks tegemise aja ning andis täiendavate seisukohtade ja dokumentide esitamiseks aega kuni 15.09.2025 ja neile vastamiseks 18.09.2025. Vaidlustuskomisjoni määratud esimeseks tähtpäevaks esitas täiendava seisukoha Vaidlustaja. Teiseks tähtpäevaks täiendavaid seisukohti ei esitatud.

MENETLUSOSALISTE PÕHJENDUSED

5. Vaidlustaja, **Skyproff OÜ**, põhjendab vaidlustust järgmiselt.

5.1. Hankija jättis Vaidlustaja kvalifitseerimata põhjendusega, et Vaidlustaja pakkumuses esitatud lepingud ei kinnita kogemust kõrgustes metallvõrgust kaitsekatte paigaldamise osas. Vaidlustaja pakkumuses esitatud referentslepingud on sisult ja töömeetodilt Riigihanke esemega sarnased - tegemist on püsivate konstruktsioonide või kaitsekatete paigaldusega kõrgustes, milles eeldatakse samu põhioskusi (ligipääs kõrgustes, ankurdamise ja kinnitite valik ning paigaldus, kukkumis- ja varisemisohu juhtimine, tööde dokumenteerimine).
Hankija on käsitlenud *sarnase töö* mõistet ülemäära kitsalt (materjalikeskselt).

5.2. Vaidlustaja esitas „Vorm 2 – Lepingute nimekiri“ vormil andmed järgmiste referentsobjektide kohta:

- 1) SMIT ohusteavitussireenide paigaldamise tööd (kõrguses; kinnitus erinevatele aluspindadele; ligipääs kõrgustest);
- 2) Utilitas Tallinn AS – korstnaplatvormide demontaaž ja tagasipaigaldus (kõrguses; konstruktsioonide kinnitus ja taastamine).

5.3. Referentsobjektide sisuline kattuvus Riigihanke esemega seisneb järgnevates asjaoludes:

- 1) tööd teostati kõrgustes, kasutades kõisligipääsu/ligipääsulahendusi ja vastavaid ohutusmeetmeid (IRATA/EVS-EN põhimõtted);
- 2) paigaldati või demonteeriti ning taastati püsivaid konstruktsioone/kaitsekatteid, mis nõudsid ankurdamise ja kinnitussüsteemide projekteerimist/valikut ning korrektset paigaldust;
- 3) tööde riskiprofiil, kvaliteedinõuded ja vastuvõtukriteeriumid olid võrreldavad hanke esemega.

5.4. Vaidlustajal on olemas referents, mis kinnitab metallvõrgu kaitsekatte paigaldamist kõrgustes ning mis eksisteeris juba pakkumuse esitamisel – Virumaa Muuseumid SA – „Rakvere linnus: kivide eemaldus ja metallvõrgu paigaldus“, teostatud 12/2020; [---].
Kui Hankija pidas metallvõrgu komponenti vältimatuks, tulnuks võimaldada selgitustega puuduse kõrvaldamist (riigihangete seaduse (edaspidi RHS) § 46 lg 4 ja § 98 lg 4).

Vaidlustaja ei lisanud seda referentsi esialgsesse loetellu heausksest veendumusest, et juba esitatud referentsid vastasid sarnase töö kriteeriumile.

5.5. 10.09.2025 täiendas Vaidlustaja oma seisukohti.

5.5.1. Hankija on esitanud nõude: vähemalt üks hanke esemega sarnane leping, mis on seotud kõrguses metallvõrgust kaitsekatte paigaldamisega.

Vaidlustaja leiab, et sarnase töö mõistet tuleb tõlgendada funktsionaalselt ja hinnata pakkuja tegelikku suutlikkust paigaldada kaitsekatteid kõrguses.

5.5.2. Sarnasus konkreetsete referentside lõikes:

1) SMIT – ohuteavitussireenide paigaldus (12/2024; 17 220 eurot): töö teostati kõrgustes köisligipääsuga; kinnitus erinevatele aluspindadele (korstnad, mastid); identne riskiprofiil ja töömeetod;

2) Utilitas Tallinn AS – korstnaplatvormide demontaaž ja tagasipaigaldus (06–08/2024; 19 000 eurot): püsivate platvormide konstruktsioonide eemaldus ja taastamine kõrgustes;

3) Virumaa Muuseumid SA – Rakvere linnus: kivide eemaldus ja metallvõrgu paigaldus (12/2020; 4 608 eurot): otsesõnu metallvõrgust kaitsekatte paigaldus kõrgustes; töö eksisteeris pakkumise esitamise hetkel ja esitatakse täpsustusena.

4) ADVEN EESTI AS – Ringtee 2, Põltsamaa korstna remont (09/2020; 10 445 eurot+km), mis üks osa oli võrguga katmine. Töö *Korstna majapoolne külg katta tsingitud võrguga (19x19mm silmaga ja 1mm paksune traat). Võrk lasta tüüblitega tellistesse kinni.* Need tööd kinnitavad Vaidlustaja tegelikku suutlikkust paigaldada kaitsekatteid kõrgustes.

6. Hankija, **Enefit Power OÜ**, vaidleb vaidlustusele vastu ja palub jätta selle rahuldamata järgmistel põhjustel.

6.1. Riigihanke esemeks oli Balti elektrijaama raudbetoonkorstna nr 5 remondi teostamine vastavuses Hankija kehtestatud tehniliste ning lepinguliste tingimustega.

Kvalifitseerimistingimuste osas C: Tehniline ja kutsealane suutlikkus on sätestatud järgmine tingimus: *Pakkuja ja/või tema alltöövõtja peab olema hanke algamisele eelneva 60 kuu jooksul täitnud vähemalt ühe hanke esemega sarnase lepingu, mis on seotud kõrguses metallvõrgust kaitsekatte paigaldamisega. Pakkuja peab esitama nimekirja olulisematest lepingutest, mis on pakkuja ja/või tema alltöövõtja poolt täidetud hanke algamisele eelneva 60 kuu jooksul koos teabega nende maksumuse, kuupäevade ja teiste lepingupoolte kohta Vormil 2 - Lepingute nimekiri.* (edaspidi Tingimus).

Juhiste p-i 5.7 kohaselt kvalifitseeritakse pakkujad, kes on esitanud kvalifikatsiooni tõendamiseks kõik dokumendid ja need dokumendid vastavad kvalifitseerimise tingimustele.

6.2. Tõendamaks enda vastavust Tingimusele esitas Vaidlustaja kaks referentslepingut (edaspidi Referentslepingud):

1) SMIT, ohuteavitussireenide paigaldamine: Ohuteavitussireenide paigaldamine Marja 5, Vinkli 6 ja Aarla 113 korstendele + Viimis Tele2 mastile;

2) Utilitas Tallinn AS, korstna platvormide eemaldamine ja tagasi paigaldus: Vinkli 6 (Mustamäe) korstna platvormide eemaldamine ja tagasi paigaldus alpinistlikul meetodil.

Vastavustingimuste kinnituses konstateeris Vaidlustaja, et pakkumus vastab HAD-is nõutule ja vajadusel on samaväärsus selgitatud ja tõendid samaväärsuse kohta lisatud.

6.3. Hankija hindas Vaidlustaja esitatud andmeid ebapiisavaks ning otsustas Vaidlustajat mitte kvalifitseerida tõendite alusel põhjendusega, et Skyproff OÜ ei vasta kvalifitseerimise tingimustele, kuna esitatud lepingud ei kinnita nõutud kogemust kõrgustes metallvõrgust kaitsekatte paigaldamise osas ning seetõttu ei ole neid võimalik pidada Riigihanke esemega sarnasteks töödeks (aluseks Juhiste p-id 6.3 ja 6.3.1).

6.4. Alla RHS § 14 lg-s 1 sätestatud lihthanke piirmäära jääva soetuse puhul tuleb hankijal lähtuda RHS-i 1. ptk-s ja enda hankekorras sätestatust. Kui hankelepingu eeldatav maksumus ei ulatu vastava piirmäärani, kuid hankija otsustab riigihanke registris algatada, peab ta järgima RHS-is sätestatud menetlusreegleid (RHS § 15 lg 11, § 15 lg 12).
HAD-i osaks olid Eesti Energia AS-i Juhised.

6.5. Vaidlustuse esemeks on Hankija otsus Vaidlustaja kvalifitseerimata jätmise kohta, mistõttu tuleb lähtuda Tingimuse kehtivast sõnastusest.

6.6. Tingimus sisaldab kaht kumulatiivselt täidetavat nõuet:

1) töö teostamine kõrguses - töötamine kõrgetel objektidel, kasutades vastavaid ohutusmeetmeid ja lipipääsulahendusi;

2) metallvõrgust kaitsekatte paigaldamine - spetsiifilise materjali (metallvõrk) kasutamine kaitsekatete loomiseks.

Tingimus on kehtestatud RHS § 98 lg 1 alusel, mis sätestab, et kvalifikatsiooninõuded peavad olema asjakohased ja proportsionaalsed hanke esemega. Tingimus on tehniliselt põhjendatud ja vajalik töö ohutu ning kvaliteetse täitmise tagamiseks.

6.7. Vaidlustaja on soovinud tõendada enda vastavust Tingimusele Referentslepingutega, s.o ohuteavitussireenide paigaldamise ja platvormide kinnituse ja taastamise kogemuse olemasoluga. Käesolev vaidlus on selles, kas Vaidlustaja eelnev töökogemus vastab Tingimuses nõutud kõrgustes metallvõrgu paigaldamise kogemusele.

6.8. Tingimusest tuleneb, et Hankija on nõudnud tellitava tööga (kõrguses metallvõrgust kaitsekatte paigaldus) sarnase töö (kõrguses metallvõrgust kaitsekatte paigaldus) eelneva kogemuse olemasolu. Vaidlustaja ei vasta Vaidlustaja Tingimusele, kuna pakkumuste esitamise tähtpäevaks esitatud Referentslepingud ei kinnita nõutud kogemust kõrgustes metallvõrgust kaitsekatte paigaldamise osas.

6.9. Vaidlustaja tugineb ekslikule arusaamale, et Hankija on käsitlenud *sarnase töö* mõistet ülemäära kitsalt (materjalikeskselt). Vaidlustaja ignoreerib kõrgustes metallvõrgu paigaldamise kogemuse olemasolu nõuet, mis on oma olemuselt erinevad sireenide paigaldamisest või platvormide demonteerimisest. Muid referentse pakkumusega ei esitatud. Riigihanke esemega sarnaseks töödeks loetakse kõrguses metallvõrgust kaitsekatte paigaldamise lepinguid.

6.10. Tingimus on selgelt sõnastatud ja seda ei saa tõlgendada mitmeti. Tingimus vastab ka hankelepingu esemele (RHS § 98 lg 1), nõuti konkreetset kogemust kõrguses metallvõrgust kaitsekatte paigaldamisel viimase 60 kuu jooksul. Skyproff OÜ Referentslepingutes puudus otsene viide metallvõrgust kaitsekatte paigaldamisele.

6.11. Vaidlustaja viidatud täiendav referents – Rakvere linnuse töö – polnud esitatud pakkumuses ega sisaldunud esialgses lepingute nimekirjas (Vorm 2). Kuna tegemist on dokumendiga, mille Vaidlustaja esitas pärast pakkumuste esitamise tähtaja möödumist, ei saa seda pidada Tingimuse täitmist tõendavaks dokumendiks. Hankija ei saanud Vaidlustaja kvalifitseerimata jätmise otsuse tegemisel arvestada asjaoluga, et Vaidlustajal siiski oli nõutud tingimusele vastav kogemus olemas.

Riigihankes esitatud referentse ei ole võimalik pärast pakkumuse esitamist asendada Tingimusele vastava referentslepinguga.

6.12. Kui kvalifikatsiooni tõendamiseks esitatud andmed on puudulikud või vajavad täpsustamist on hankijal õigus pakkujalt täiendavaid andmeid või selgitusi küsida. RHS § 46 lg 4 ei kohusta hankijat küsima selgitusi, kui esitatud dokumendid ei vasta nõuetele. Juhul, kui esitatud referentsides oleks esinenud ebaselgus, oleks Hankijal olnud võimalik küsida

4 (8)

täpsustust või täiendavat dokumenti, mis kinnitaks, et nõutud töö oli tegelikult nende lepingute osa. Referentslepingud ei sisaldanud aga mingeid viiteid metallvõrgu paigaldamisele ning seetõttu puudus alus täpsustuste küsimiseks. Juhiste p-i 5.7 kohaselt kõik dokumendid, mis esitati kvalifikatsiooni tõendamiseks, peavad olema korrektsed, uusi dokumente esitada ei tohi.

VAIDLUSTUSKOMISJONI PÕHJENDUSED

7. Riigihangete registrist nähtuvalt viib Hankija läbi nn väikehanget, so riigihanget, mille hankelepingu eeldatav maksumus jääb alla RHS § 14 lg-s 1 sätestatud lihthanke piirmäära. Seda kinnitab muuhulgas ka Hankija poolt riigihangete registris märgitud hankelepingu eeldatav maksumus (Hankija ei ole soovinud maksumust avalikustada).

Kui hankijal on hankekorra kehtestamise kohustus (RHS § 9 lg 1), siis sätestatakse alla lihthanke piirmäära jäävate asjade ostmise ning teenuste ja ehitustööde tellimise kord seal (RHS § 9 lg 4 p 3). Käesoleval juhul on väikehanke menetluse korraldamine sätestatud Juhistes. Juhiste p-i 5.1 kohaselt: *Hankija kontrollib kõrvaldamise aluste puudumist ja kvalifikatsiooni vastavalt hanketeates sätestatule ning HAD esitatud tingimustele.*

Pakkuja kvalifitseerimist või kvalifitseerimata jätmist käsitlevad Juhiste järgmised punktid:

1) p 5.7. *Kvalifitseeritakse pakkujad, kes on esitanud kvalifikatsiooni tõendamiseks kõik dokumendid ja need dokumendid vastavad kvalifitseerimise tingimustele;*

2) p 5.10. *Kui pakkuja ei esita hankija antud tähtjaks kvalifikatsiooni tõendamiseks vajalikke dokumente või esitatud dokumentide sisu kohta selgitust või selgitamist võimaldavaid andmeid või dokumente ja need andmed või dokumendid ei ole hankijale andmekogus olevate avalike andmete põhjal oluliste kulutusteta kättesaadavad, jätab hankija pakkuja kvalifitseerimata;*

3) p 5.11. *Pakkuja jäetakse kvalifitseerimata, kui ta ei vasta kvalifitseerimise tingimustele.*

Hankijal on kohustus riigihanke menetluses lähtuda enda kehtestatud reeglitest.

8. HAD-i dokumendi Kõrvaldamise alused ja kvalifitseerimistingimused osas C: Tehniline ja kutsealane suutlikkus LEPINGUTE NIMEKIRI (RHS § 101 lg 1 p 1) on Hankija kehtestanud Tingimuse järgmises sõnastuses:

Pakkuja ja/või tema alltöövõtja peab olema hanke algamisele eelneva 60 kuu jooksul täitnud vähemalt üks hanke esemega sarnast lepingut, mis on seotud kõrguses metallvõrgust kaitsekatte paigaldamisega. Pakkuja peab esitama nimekirja olulisematest lepingutest, mis on pakkuja ja/või tema alltöövõtja poolt täidetud hanke algamisele eelneva 60 kuu jooksul koos teabega nende maksumuse, kuupäevade ja teiste lepingupoolte kohta Vormil 2 - Lepingute nimekiri.

NB! Hankija pöörab Pakkuja tähelepanu asjaolule, juhul kui Pakkuja tugineb teise ettevõtja vahenditele nt alltöövõtja referentslepingutele siis tuleb alltöövõtjat lisada alltöövõtjate tabelisse (Riigihangete registri lehel), selleks et Hankijal oleks võimalik teostada alltöövõtjate kõrvaldamise aluste kontrolli vastavalt RHS-i § 103 lg 5.

Kehtib: Kõik osad

Küsimused ettevõtjale:

1) *Vorm 2. Lepingute nimekiri (Dokumendi vorm).*

2) *Kas Pakkuja kinnitab, et on täitnud nõuetekohaselt ja Vormil 2 - Lepingute nimekiri, nimetatud tööd on teostatud sõlmitud lepingute ja hea tava kohaselt? (Raadionupp valikutega „Jah/Ei“).*

9. Tõendamaks enda vastavust Tingimusele esitas Skyproff OÜ pakkumuses Vormil 2 andmed kahe teostatud töö (Referentslepingu) kohta:

1) *SMIT - ohusteavitussireenide paigaldamise tööd (lepingu lühiiseloostus: Ohusteavitussireenide paigaldamine Marja 5, Vinkli 6 ja Aarla 113 korstendele + Viimis Tele2 mastile);*

2) *Utilitas Tallinn AS – Vinkli 6 (Mustamäe) korstna platvormide eemaldamine ja tagasipaigaldus (lepingu lühiiseloostus: Vinkli 6 (Mustamäe) korstna platvormide eemaldamine ja tagasi paigaldus alpinistlikul meetodil).*

10. 03.09.2025 riigihangete registri vormil tehtud kvalifitseerimisotsusega jättis Hankija Skyproff OÜ kvalifitseerimata järgmise põhjendusega: [---] *Pakkumus ei vasta kvalifitseerimistingimustele, kuna esitatud lepingud ei kinnita nõutud kogemust kõrgustes metallvõrgust kaitsekatte paigaldamise osas ning seetõttu ei ole neid võimalik pidada hanke esemega sarnasteks töödeks. Alus: Juhised pakkujatele p. 6.3. ja 6.3.1.*

11. Vaidlustaja hinnangul ei ole Hankija otsus tema kvalifitseerimata jätmiseks õiguspärane, kuna:

1) Hankija käsitleb *sarnase töö* mõistet liiga kitsalt, pöörates tähelepanu üksnes kaitsevõrgu paigaldamisele ja jättes tähelepanuta Vaidlustaja tegeliku võimekuse Riigihanke esemeks olevaid töid teha, rikkudes sellega RHS §-is 3 sätestatud proportsionaalsuse ja võrdse kohtlemise põhimõtteid ning RHS § 98 lg-s 1 sätestatud asjakohasuse nõuet;

2) Vaidlustajal on ka referents, mis sõnaselgelt kinnitab metallvõrgu kaitsekatte paigaldamist kõrgustes, ning mis eksisteeris juba pakkumuse esitamisel – Virumaa Muuseumid SA – „Rakvere linnus: kivide eemaldus ja metallvõrgu paigaldus“, teostatud 12/2020; (edaspidi Rakvere leping);

3) kui Hankija pidas metallvõrgu komponenti vältimatuks, oleks tulnud küsida Vaidlustajalt selgitusi ning võimaldada puuduse kõrvaldamist (RHS § 46 lg 4 ja § 98 lg 4). Vaidlustuskomisjon eeltoodud väidetega ei nõustu ja leiab, et Hankija on õigesti tuvastanud Vaidlustaja mittevastavuse Tingimusele.

11.1. Tingimuses on konkreetselt ja sõnaselgelt välja toodud nõue, et *Pakkuja ja/või tema alltöövõtja peab olema hanke algamisele eelneva 60 kuu jooksul täitnud vähemalt üks hanke esemega sarnast lepingut, mis on seotud kõrguses metallvõrgust kaitsekatte paigaldamisega.* [---]. Seega vastab Tingimusele üksnes leping, mis on seotud *kõrguses metallvõrgust kaitsekatte paigaldamisega* ning pole alust asuda seisukohale, et kontrollides pakkujate vastavust sellele konkreetsele nõudele oleks Hankija Tingimust kitsendavalt tõlgendanud.

Juhul, kui Vaidlustaja hinnangul oli Tingimus ebaproportsionaalne, ebaseaduslik, kitsendav või mingil muul viisil tema huvisid kahjustav, oli tal võimalus Tingimus RHS-is ettenähtud tähtajal vaidlustada. Tulenevalt RHS § 189 lg 2 p-ist 2 ei ole hankemenetluse praeguses etapis vaidlus HAD-i nõuete üle enam võimalik.

Vaidlust ei saa olla selles, et ükski hankemenetluses osalemisest huvitatud isik, sh Vaidlustaja, ei vaidlustanud Tingimust RHS-iga ettenähtud korras ega tähtajal ning seega pidid nii Hankija kui ka pakkujad juhinduma Tingimusest selliselt nagu see HAD-is kehtestati. Hankija peab rangelt kinni pidama enda poolt kindlaks määratud tingimustest (vt nt Riigikohtu halduskolleegiumi otsus 3-19-1501, p 22 ja EKo C-336/12, p-d 36–37, 39–40). Riigikohus on muuhulgas märkinud, et kuna riigihanke alusdokumendid on olemuselt eelhaldusakt, siis puuduks hankijal võimalus jätta vaidlustatud riigihanke alusdokumentide punktid hiljem kohaldamata isegi juhul, kui halduskohus peaks tuvastama nende õigusvastasuse (Riigikohtu halduskolleegiumi otsus 3-3-1-45-12, p 29).

11.2. Puudub vaidlus, et Vaidlustaja pakkumuses esitatud Vormil 2 toodud Referentslepingutes puuduvad igasugused viited sellele, et nende alusel tehtud tööde hulgas oleks tehtud ka *kõrguses metallvõrgust kaitsekatte paigaldamisega* seotud töid. Ka vaidlustusmenetluses ei ole Vaidlustaja väitnud, et SMIT-ile tehtud ohusteavitussireenide paigaldamise tööde või Utilitas Tallinn AS-ile tehtud korstnaplatvormide demontaaži ja tagasipaigalduse raames oleks tehtud *kõrguses metallvõrgust kaitsekatte paigaldamisega* seotud töid.

Seega nõustub vaidlustuskomisjon Hankijaga, et Vaidlustaja pakkumuses esitatud Referentslepingud ei tõenda Vaidlustaja vastavust Tingimusele.

11.3. Vaidlustusest ilmneb, et Vaidlustaja soovib tõendada enda vastavust Tingimusele täiesti uue, Vormil 2 välja toomata referentsi (Rakvere leping) esitamisega leides, et Hankija oleks pidanud küsima Vaidlustajalt selgitusi ning laskma puuduse kõrvaldada. Vaidlustuskomisjon on seisukohal, et kuna Referentslepingutest nähtub selgelt, et nende raames pole tehtud *kõrguses metallvõrgust kaitsekatte paigaldamisega* seotud töid, puudus Hankijal vajadus ja kohustus esitada Vaidlustajale selgitustaotlust. Pakkujalt selgituste või selgitamist võimaldavate dokumentide küsimist reguleerib RHS § 46 lg 4. Selle sättega on Eesti õigusesse üle võetud direktiivi 2014/24/EL art 56 lg 3. Euroopa Kohus on oma otsuse nr C-131/16 p-is 33 asunud seisukohale, et selgituste nõudmisega, mis võib teatud tingimustel olla lubatud, ei tohi siiski kõrvaldada sellist puudust, mis seisneb hankedokumentides nõutud dokumendi või andmete esitamata jätmises. Riigikohus on selgitanud, et [---] hankija ei pea pakkujale andma võimalust puuduste kõrvaldamiseks näiteks siis, kui asjaolud näitavad, et pakkuja on dokumendid või andmed jättnud esitamata teadlikult. Samuti ei pea hankija oletama, kas pakkujal on lisaks esitatud dokumentidele veel dokumente ja andmeid. [---] (Riigikohtu halduskolleegiumi 13.06.2013 otsus nr 3-3-1-24-1, p 22). Kuna Vaidlustaja esitas Vormil 2 Tingimusele vastavuse tõendamiseks andmed kahe lepingu kohta, ei pidanud Hankija hakkama selgituste küsimise kaudu uurima, kas Vaidlustajal on ehk veel (esitamata) lepinguid, millega ta saaks oma kvalifikatsiooni täiendavalt tõendada või kas ta soovib selgitada enda vastavust Tingimusele, mis käesoleval juhul saaks seisneda ainult uu(t)e lepingu(t)e esitamisega, mis pole aga pärast pakkumuste esitamist lubatav. Vaidlustuskomisjon leiab, et Vaidlustajale võimaluse andmine uute andmete hilisemaks esitamiseks oleks seadnud ka teised pakkujad alusetult Vaidlustajast halvemasse olukorda ning oleks rikkunud RHS § 3 p-is 2 kehtestatud riigihanke korraldamise üldpõhimõtet.

11.4. Nagu eespool juba märgitud, ei esitanud Vaidlustaja Vormil 2 Rakvere lepingut, mis väidetavalt tõendab, et Skyproff OÜ on teinud ka *kõrguses metallvõrgust kaitsekatte paigaldamisega* seotud töid, kuigi see referents oli Vaidlustajal pakkumuse esitamise ajal olemas. Vaidlustaja väitel ei lisanud ta Vormile 2 Rakvere lepingut, kuna leidis, et juba esitatud referentsid vastasid sarnase töö kriteeriumile.

Vaidlustuskomisjon kordab, et lisaks nõudele ühe hanke esemega sarnase lepingu¹ (mitte sarnase töö, nagu toob välja Vaidlustaja) kohta, on Tingimuses konkreetselt märgitud, et see sarnane leping peab olema seotud *kõrguses metallvõrgust kaitsekatte paigaldamisega*. See nõue on sõnastatud selgelt ja üheselt mõistetavalt ning tavapärase tähelepanelikkuse juures pidi pakkuja sellest Tingimuse nõudest aru saama (vt ka käesoleva otsuse p 11.1).

Pakkumuse esitamisel pidi Vaidlustaja muuhulgas veenduma ka selles, kas tema pakkumuses esitatakse nimelt need andmed ja dokumendid, mis tõendavad tema vastavust Tingimusele. Kui Vaidlustaja seda ei teinud, oli see tema enda riisiko. Vaidlustuskomisjon leiab, et isegi kui Vaidlustaja mõistis Tingimuse sisu valesti, ei anna see talle õigust ega võimalust esitada pärast pakkumuste esitamise tähtpäeva uusi dokumente (vt käesoleva otsuse p 11.3). Ka pakkujate võrdse kohtlemise põhimõttest (RHS § 3 p 2) lähtuvalt ei ole lubatav probleemide tekkimisel pakkumusega koos esitatud dokumente välja vahetada või uusi dokumente esitada.

12. Vaidlustuskomisjon märgib, et Vaidlustaja kvalifitseerimata jätmise otsuses on Hankija otsuse alustena ekslikult viidanud Juhiste p-idele 6.3 ja 6.3.1, mis käsitlevad pakkumuse tagasilükkamist mittevastavuse tõttu HAD tingimustele. Hankija tuvastatud faktiliste asjaolude (pakkuja mittevastavus kvalifitseerimise tingimusele) puhul oleks olnud õige viidata Juhiste p-idele 5.7 ja/või 5.11. Siiski ei too see Hankija eksimus kaasa Vaidlustaja kvalifitseerimata jätmise otsuse kehtetuks tunnistamist, kuna Riigikohus on märkinud, et hankeasjades tuleb arvestada põhimõttega, et riigihankemenetluses tehtud viga ei too kaasa hankija otsuse kehtetuks tunnistamist, kui rikutud menetlus- või vorminõue ei mõjutanud küsimuse otsustamist sisuliselt (Riigikohtu halduskolleegiumi 13.06.2013 otsus 3-3-1-24-13, p 26).

¹ Vaidlustuskomisjoni rõhutused.

13. Lähtudes eeltoodust on vaidlustuskomisjon seisukohal, et Hankija otsus Vaidlustaja kvalifitseerimata jätmiseks on kooskõlas RHS § 98 lg-ga 5¹ ja Juhiste p-iga 5.11 ning alused selle kehtetuks tunnistamiseks puuduvad.

14. Vaidlustusmenetluse kulud

Lähtudes sellest, et vaidlustus jääb RHS § 197 lg 1 p-i 4 alusel rahuldamata, kuulub vaidlustusmenetluse kulude osas kohaldamisele RHS § 198 lg 3.

14.1. Hankija ei taotlenud kulude väljamõistmist.

14.2. Vaidlustaja kulud jäävad tema enda kanda.

(allkirjastatud digitaalselt)
Taivo Kivistik